

Jutlus Nõos P, 21.04.19 kell 11.00, I ülestõusmispüha

Lektsioonid: Ho 6:1–3; 1Kr 15:1–8,11

Pihikõne: Lk 23:43

Jutlus: Lk 24:1–12

Laulud: 109 (1–3); 102 (1–2, 3); 115 (1–2); 103 (1–5)

Aga esimesel nädalapäeval, veel enne koitu läksid naised hauale, tuues kaasa lõhnarohte, mis nad olid valmis pannud. Ent nad leidsid kivi hauakambri eest ära veeretatud olevat. Ja kui nad sisse astusid, ei leidnud nad Issanda Jeesuse ihu. Ja sündis, et kui nad olid nõutuses selle pärast, vaata, kaks meest seisid nende juures erevalges rõivas. Aga kui naised hirmu tundes silmad maha löid, ütlesid mehed neile: „Mis te otsite elavat surmute juurest? Teda ei ole siin, ta on üles äratatud. Tuletage meelde, mida ta teile rääkis juba Galileas, öeldes, et Inimese Poeg peab antama patuste inimeste kätte ja risti löödama ja kolmandal päeval üles tõusma.” Ja naistele tulid meelde Jeesuse sõnad. Ja pöördudes hauakambri juurest tagasi, kuulutasid nad kõike seda neile üheteistkümmenele ja kõigile teistele. Aga need olid Maarja Magdaleena ja Johanna ja Maarja, Jaakobuse ema, ja muud naised koos nendega. Nad rääkisid seda apostlitele, ent need sõnad paistsid nende silmis otsekui tühi jutt ja nad ei uskunud naisi. [Peetrus aga tõusis püsti ja jooksis hauakambri juurde, ja kui ta kummargil sisse vaatas, siis nägi ta üksnes surilinu. Ja ta läks ära, endamisi imestades sündinu üle.]

Kristus on surnuist üles tõusnud! See on ristiinimese jaoks tähtsaim sõnum. Ja ehkki see võib meie huulilt kõlada ka muul ajal, on täna selle sõnumi hüüdmiseks kõige parim aeg! Veelkord: Kristus on surnuist üles tõusnud! Halleluuja!

Eks igaüks meist peab aga enda läbi katsuma selles, mida see kuulutus tema jaoks tähendab. Kõik me mõistame ju neid sõnu natuke erinevalt – vastavalt sellele, millised on meie kogemused ja kuidas Jumal meile usku on kinkinud.

Ent igal juhul on meie usu jaoks tarvilikud kaks asja: tõendused ja Jumala sekkumine. Tõendused ehk tunnistused on suunatud meie taipamisvõimele, Jumal aga sekkub meie ellu vahetult, ilma ette teatamata.

Vaatasin üleile, Suure Reede õhtul televiisortist Eesti rahvusringhäälingu uudiseid ja seal torkas mulle silma, et Suur Reede oli esimesena käsitletav peauudis. Hea põhjuse selleks andsid üle Eesti toimuvad ristikäigud, mis olid üldiselt rahvarohked (tegin selle ise läbi Tartus ja võin kinnitada, et rahvast oli märkimisväärselt palju) ja massimeedia soovib ju alati kajastada eelkõige neid sündmusi, millest võtab osa palju rahvast. Nii et ristikäigu kasutegur on igal juhul nähtav vähemalt uudisekännise ületamises.

Kui aga Eesti inimesed saavad uudistest teada, et nende kaasmaalased kasutavad riigipühaks kuulutatud Suurt Reedet mitte aiatalgute tegemiseks, Jazzkaare kontsertide külastamiseks või millekski muuks kirikupühadega mitteseostuvaks, vaid Kristuse surmapäeva tähistamiseks, siis jäävad nad mõttesse. Võib-olla võtavad isegi kätte Piibli või avavad Vikipeedia ja vaatavad järele, milles siis asi täpsemalt on.

Tõin selle näite selleks, et jõuda sujuvamalt sündmusteni, millest kõneleb meile evangelist Luukas. Tema kuulutus tühja haa leidmisest naiste poolt ja järgnevatest Jeesuse ilmutistest erineb teiste evangelistide omast just selle poolest, et ta rõhutab tõendite vajalikkust. Selgitavad ju kaks inglit tühja haa ees nõutult seisvaile naistele, et Jeesus oli seda juba neile varem ette öelnud, et ta tõuseb kolmandal päeval surnuist üles (Lk 24:6). Selgitab ju Jeesus ise kahele jüngrile Emmause teel VT Seaduse ja prohvetite kuulutuse abil, et see pidi igal juhul juhtuma (Lk 24:27). Ning samamoodi tõendab Jeesus oma ilmutisel üheteistkümmenele hirmunud jüngrile sündmuste toimumise põhjust Moosese Seaduse, Prohvetite ja Psalmide abil (Lk 24:44).

Jumal teab, et inimene vajab uskumiseks tõendeid, selline on tema tunnetusvõime iseloom. Ka mujal läbi Piibli leiame ju kohti, kus kahtlevad piiblitegelased paluvad Jumalalt mingit tõendust selle kohta, kas tegemist on ikka Jumalaga, kes neid kõnetab, või mitte. Mõelgem kasvõi Gideonile

Km 6 või preester Sakarjale Lk 1.

Seega on väga oluline maailmale pidevalt Jumala õndsuloo üksikasju tutvustada ja mitte häbeneda kasutada selleks kõiki kohaseid võimalusi. Meie siin Nõo koguduses tegelemegi sellega iga päev, samuti teevad seda kõik kristlikud kogudused üle meie maa. Kui mul on hea meel ka meie rahvusringhäälingu abi üle, mis siis, et meil armastatakse rõhutada riigi ja kiriku lahusust ja püütakse poliitilise korrektsusega hoida neutraalset joont (nt eilses uudises pidas saatejuht vajalikuks mainida, et judaismi jaoks on Kristus ikkagi valemessias).

Ent tõendustest üksi ei piisa (muidugi, kui need ei tule otse Jumalalt endalt). Kui naised pärast kohtumist inglitega tühja haa juurest jüngritele kõigest toimunust teatama ruttasid, siis paistis naiste sõnum jüngrite silmis otsekui tühi jutt (sõna λῆρος 'loba, tühi jutt' esineb Piiblis vaid siin!). Võib-olla ei uskunud jüngrid naisi sellepärast, et nad olid naised. Kuid ka neile oleksid pidanud meelde tulema Jeesuse sõnad, millega ta oli varem kõike toimuvat ette kuulutanud.

Kui üleile ristikäigus mööda Tartut jalutasin ja silmitsesin kaunil kevadõhtul vastutulevaid või millegi muuga tegelevaid inimesi, siis nuputasin, millised mõtted võisid nende peas küll tekkida. Kindlasti küsimus, miks on nii palju inimesi nõuks võtnud rongkäigus mööda Tartut marssida ja, nähes rongkäigu ees risti, järelsus, et küllap see mingi usuvärk ole. Kuid nii sel kui eelmisel korral, mil mõne aasta eest ristikäigust osa võtsin, jäi mulle tunne, et see ristikäik üksi neid inimesi määravalt ei kõneta. Selleks on tarvis Jumala enda sekkumist.

Ja Jumal on ka selle eest hoolitsenud. Mitte ilmaasjata ei anna Luukas ja teised evangelistid tunnistust naiste kohtumisest inglitega ja jüngrite kohtumisest ülestõusnud Jeesusega. Küllap see nii ka oli. Pidi olema. Sest teame ju hästi, et teooria inimmoistust ju viimselt veenda ei suuda. On tarvis praktikat.

Prohvet Jesaja hüüab Issanda poole Js 64:1: „Oh, et sa ometi käristaksid taevad lõhki ja tuleksid alla, et mäed kõiguksid su ees – otsekui tuli põletaks risu või tuli paneks vee keema –, et su nimi saaks tuntuks su vaenlastele, et rahvad väriseksid su ees.“ Ja nägija Johannes hüüab Ilm 22:20: „Tule, Issand Jeesus!“ Usklikud on läbi aegade oodanud Jumalalt mingit märki, mis kergendaks nende maapealset võitlust uskmatuse ja ükskõiksusega. Küllap on neid märke ka olnud. Kuid mitte ilmaasjata ei rõhuta Jeesus juutidele, et neile ei anta muud tunnustähte kui prohvet Joona tunnustäht: see, et Jeesus tõuseb kolmandal päeval surnuist üles.

Pole midagi parata, kõige käegakatsutavamaks Jumala olemasolu märgiks on ikkagi seesama maailma kristlaskond, kes vaatamata aegadele ja kohtadele juba sajandeid kurvastab Kristuse ristilöömise üle ja rõõmustab Tema ülestõusmise üle. See kristlaskond, kes lähtub Jeesuse kaksikkäsust: armasta oma Jumalat üle kõige ja oma ligimest nagu iseennast. See kristlaskond, kes on Püha Vaimu abiga valmis tunnistama oma usku ka siis, kui see ümbritsevale maailmale ei meeldi või tekitab lausa raevu.

Niisiis taandub Jumala tõendamine ja Jumala enda sekkumine üheks Kristuse koguduse tööks siin maa peal. Meie ristiinimeste ja koguduseliikmeina olemegi need, kes peavad teistele õpetama Jumala tegusid. Kuid meie peame olema ka need, kes Jumala tegusid teevad. Jh 6:28j küsivad juudid Jeesuselt: „Mida me peame ette võtma, et teha Jumala tegusid?“ Ja Jeesus vastab neile: „See ongi Jumala tegu, et te usute temasse, kelle ta on läkitanud.“

Niisiis on meie usk see, mis väljendab maailma jaoks Jumala sekkumist. Peame muidugi enne olema maailmale selgitanud, mida Jumal oma sõnas on väljendanud. Ka apostel Johannes ütleb 1Jh 5:4: „Jah, igaüks, kes on sündinud Jumalast, võidab ära maailma. Ja see ongi võit, mis on võitnud ära maailma – meie usk.“

Meie usu aluseks on ülestõusmissündmus. Kui me usume, et naised ja jüngrid leidsid eest tühja haa seetõttu, et Jeesus oli surnuist üles tõusnud, siis oleme õndsad. Palugem siis täna ja sellel ülestõusmisajal Jumalat, et ta kingiks meile Piibli, Püha Vaimu ja meie kaaskristlaste toel usku, et Jeesus tõesti surnuist üles tõusis!

Aamen.